

fornebulandetvel@gmail.com
org.nr.: 814461432

21. mai 2026

Til: Norconsult

Kopi:
Bærum kommune – Byggesak
Bærum kommune, Planutvalget
Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus
Skanska v/ konsernsjef Stein Ivar Hellestad

Merknad til nabovarsel – Søknad om forlenget dispensasjon for VIMAS gjenvinningsanlegg på Fornebu

Om nabovarsel, gjenvinningsanlegg Fornebu (33154)

Vi viser til nabovarsel fra Norconsult, som søker, på vegne av Viken Miljøpark AS (VIMAS) om forlenget dispensasjon for drift av gjenvinnings- og steinknuseanlegg på Fornebu til utgangen av 2028. Fornebulandet vel mener det ikke kommer frem nye forhold som tilsier fortsatt drift.

1. Kommunens tidligere vedtak må respekteres

Planutvalget i Bærum kommune fattet 23.10.2025 et tydelig vedtak om at steinknusingen på Fornebu skal opphøre senest 1. juli 2026. Etter klage til Statsforvalter fikk VIMAS medhold i at råvarer som ligger på området kan kjøres ut frem til 31. desember 2026.

Det er derfor oppsiktsvekkende at det nå vil søkes om en ny, omfattende dispensasjon som i praksis innebærer ytterligere 2 års forlengelse av steinknusingen og salg av masser utover vedtatte sluttdatoer.

Forutsigbarhet og tillit til kommunale vedtak er grunnleggende prinsipper i plan- og bygningsforvaltningen. Når en omfattende prosess allerede er gjennomført med politisk behandling, dokumentasjon og betydelig innbyggerengasjement, mener vi at vedtakene må stå fast.

2. Vilkårene for dispensasjon er ikke oppfylt

Etter plan- og bygningsloven § 19-2 kan dispensasjon ikke gis dersom hensynene bak planen blir vesentlig tilsidesatt, og fordelene ikke er klart større enn ulempene.

Norconsult hevder at fordelene overstiger ulempene, men dette er ikke dokumentert. Området er regulert til bolig og offentlig/privat tjenesteyting – ikke tung industri eller permanent gjenvinningsvirksomhet. Norconsult erkjenner selv at gjenvinningsanlegg ikke er i samsvar med regulert arealformål.

Det som opprinnelig var ment som en tidsbegrenset dispensasjon, kan ikke brukes som grunnlag for stadig nye forlengelser. Et anlegg som har eksistert i over 20 år må behandles som et stasjonært anlegg.

3. Støvproblemet er ikke løst

Ethvert steinknuseverk har utfordringer med støvflukt. Omtrent 25 % av produksjonen består av finstoff under 2 mm – som er svært flyktig materiale og som lett spres med vind.

På Fornebu, et særlig vindutsatt område, vil selv tiltak som innbygging, vannkanoner og vanning ikke kunne eliminere spredning av finpartikler til omkringliggende barnehager, skoler, sykehjem, boområder og Flytårnområdet.

Norconsult hevder at kontinuerlige svevestøvmålinger viser at grenseverdier overholdes. Dette må vurderes kritisk i lys av tidligere dokumenterte mangler i oppfølging av støvmålinger, som ble varslet til Statsforvalteren allerede i mai 2024.

Innbyggere har over lang tid dokumentert betydelige støvplager og konsekvenser for nærmiljø, uteområder og livskvalitet.

Det fine støvet blir sleip og glatt leire når det regner, og store deler av veiene som ikke har tilstrekkelig rengjøring medfører glatte og farlige feier. Støvet medfører videre skader på fasader, terrasser, markiser, samt at ventilasjonsanleggenes filtre må byttes svært ofte.

4. Helsekonsekvenser undervurderes

Svevestøv er dokumentert knyttet til alvorlige helsekonsekvenser, herunder:

- luftveisplager
- astma
- hjerte- og karsykdommer
- økt risiko for sårbare grupper, barn, gravide og eldre

Fornebu er i dag et tett befolket boligområde med mange barnefamilier. Når kommunen tidligere har besluttet avvikling, bør føre-var-prinsippet tillegges betydelig vekt.

Se forskningsartikkel om svevestøvs påvirkning av hjernen: <https://www.forskning.no/demens-forurensning-hjernen/luftforurensning-kobles-til-demens-tydelig-sammenheng/2553979>

5. Manglende miljø- og klimafokus

Vimas har blitt kontaktet en rekke ganger de siste årene av beboere og vellet, som har bedt om bedre og samordnet veirenhold. Uttalelser fra Skanska og Vimas på åpent møte på Fornebu 5. mai bekreftet at de ikke har lyktes med samordning av tiltak for å redusere svevestøv.

Norconsult fremhever redusert transport som et klimaargument. Samtidig utelates utslippene fra selve knuseprosessen og de mange tusen trailerlassene med ulovlige masser utenom godkjent dispensasjon som har blitt kjørt inn og ut av Fornebu. Denne trafikken alene øker presset på den allerede utfordrende trafikale situasjonen på Fornebu. I tillegg er denne ekstra trafikken med på å eskalere støv- og miljøplagene ytterligere.

Mens Fornebubanen viser at over 70 % av anleggsparken som benyttes er elektrisk, så har Vimas ingen slike tiltak. På spørsmål om hvorfor de ikke benytter mer miljø- og klimavennlig produksjonsutstyr uttaler de overraskende at det ikke finnes strøm nok til dette på Fornebu!

På Vimas Fornebu benyttes kun dieseldrevne knuse- og sikteverk fremfor elektriske løsninger. Ett slikt verk bruker om lag 55 liter diesel per time. Med et utslipp på 2,66 kg CO₂ per liter diesel innebærer dette betydelige utslipp:

- Ett verk i 40 timers uke: ca. 5,6 tonn CO₂ per uke
- Tre verk: ca. 16,8 tonn CO₂ per uke

Ved ytterligere drift frem til 2028 vil dette utgjøre svært betydelige utslipp som ikke synes tilstrekkelig vurdert i søknaden.

Det fremstår derfor svært misvisende å omtale anlegget som et entydig klima- og kortreist miljøtiltak.

6. Ulovlig innkjørte masser kan ikke brukes som argument for videre drift

Massebehandling på Fornebu skulle være et forbildeprosjekt i tråd med kommunens ambisjon om at Fornebu skal være et nullutslippsområde i 2027. Kun lokale masser fra Fornebu skulle behandles. Ingen øvrige masser skulle kjøres inn, eller kjøres ut.

Vimas har i mange år markedsført behandling av lokale masser som grunnlaget for driften. Dette opplever vi som sterkt misvisende og som grønnvasking. Hjemmesiden til Vimas Fornebu

markedsfører: «Avdelingen for gjenvinning på Fornebu tar hånd om steinmaterialer fra nærliggende områder, og er enkelt tilgjengelig for kunder rundt Oslo og Asker.»

Vimas har i strid med vedtatte dispensasjoner flere ganger brutt dispensasjonene og over lang tid hentet inn ulovlige og betydelige masser fra langt utenfor Fornebu. Dette gjelder bl.a. Diakonhjemmet hage med nær 75 000 kubikkmasse. Kommuneadvokaten har bekreftet at denne inntransporteringen var ulovlig. Etter hvert har også Vimas gått bort i fra påstanden om at det foreligger en avtale med kommunen om dette, og at de burde ha sendt inn formelle søknader. Det er særlig problematisk at ulovlige masser, nå brukes som argument for videre drift fordi de angivelig er «kortreiste». Denne ulovlige virksomheten gir Vimas et konkurransefortrinn som på ingen måte bør belønnes.

De innkjørte massene av høy kvalitet ser ut til å være av en strategisk prosess. Fornebubanen bekrefter at 70 % av tilbakeføringsmassene som nå trengs må være masser av høy kvalitet, masser som ikke finnes eller har blitt hentet ut på Fornebu.

Mange innbyggere reagerer sterkt på at tidligere ulovlige forhold, nå indirekte skal kunne legitimere ytterligere dispensasjon.

Det må ikke skapes et inntrykk av at alvorlige og ulovlige regelbrudd og bevisst praksis over lang tid skal belønnes med en forlenget dispensasjon.

7. Alternativer finnes

Norconsult argumenterer med at anlegget er nødvendig for Fornebubanen og øvrige prosjekter. Dette bestrides.

Alternative leverandører, herunder etablerte pukkverk i regionen, kan levere og behandle nødvendige masser. Søknaden dokumenterer ikke at fortsatt drift på Fornebu er eneste realistiske løsning. Det er derfor ikke grunnlag for å hevde at dispensasjon er samfunnsnyttig.

8. Statsforvalteren må behandle saken særskilt

Denne saken bør ikke kun behandles som en ordinær dispensasjonssak i kommunen.

Vi ber om at Statsforvalteren som forurensningsmyndighet vurderer saken etter forurensningsforskriften kapittel 30 § 30-2, som åpner for særskilt tillatelse når særlige forhold tilsier det.

I Miljøveilederen for pukkverk i § 30-3 Skjerming står det: *Stasjonære virksomheter skal anlegges slik at terrenget og bruddkanten samt vegetasjon i størst mulig grad vil skjerme aktivitetene i bruddet og hindre direkte innsyn fra naboer.*

Anlegget på Fornebu er over 20 år og er ikke lenger midlertidig, men stasjonært. Intensjonen i veilederen er tydelig på plasseringen av stasjonære anlegg skal være der bruddet er. Skjermingen og dagens plassering er ikke tilstrekkelig eller innenfor Miljøveilederens intensjon.

Fornebu skiller seg fra ordinære pukkverk ved at virksomheten ikke ligger ved bruddkanten, men svært tett på omfattende boligområder og berører et stort antall innbyggere. Tidligere dokumenterte utfordringer med støv, omfattende motstand i lokalbefolkningen og sakens omfang tilsier at saken bør underlegges en fullstendig forurensningsmessig vurdering med offentlig medvirkning og klagerett.

Konklusjon

Vi vil be Bærum kommune avslå søknaden om forlenget dispensasjon. Vimas må stoppe prosessen med nok en gang å forsøke å omstøte vedtakene fra høsten 2025.

Det foreligger allerede et tydelig politisk og administrativt vedtak om avvikling innen 1. juli 2026. Innbyggerne har over flere år båret belastningen fra støv, støv og tungtrafikk. Omfattende dokumentasjon, betydelig innbyggerengasjement og nær 2000 underskrifter har understøttet behovet for avslutning.

Fornebu trenger fremtidsrettede og bærekraftige løsninger – ikke stadig nye dispensasjoner for en virksomhet det allerede er besluttet å avvikle.

Nok er nok. Vedtak må respekteres. 1. juli 2026 må være endelig sluttdato for knuseverket og 31. desember 2026 må være endelig sluttdato for utkjøring av masser fra tomten.

Styret i Fornebulandet Vel